

Makroekonominė aplinka
ir jos įtaka agroverslui

Lietuvos agroverslo tendencijos ir galimybės

DNB

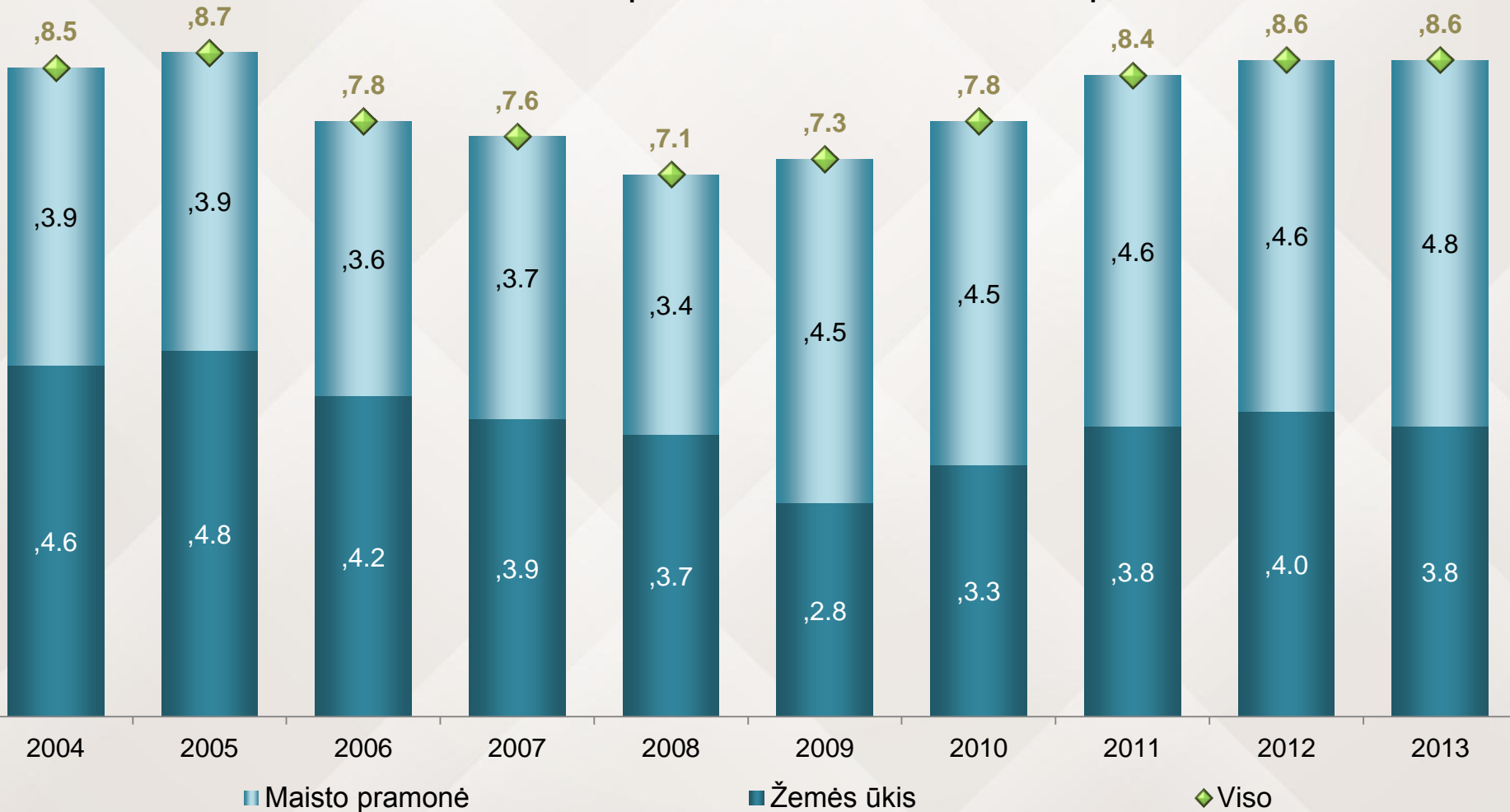

Donatas Brazdžius
Vyresnysis analitikas
Rinkų tarnyba | DNB Bankas

2015 m. sausio 6 d.

Agroverslas iki šiol buvo vienas iš atspariausių Lietuvos ūkio stuburo slankstelių

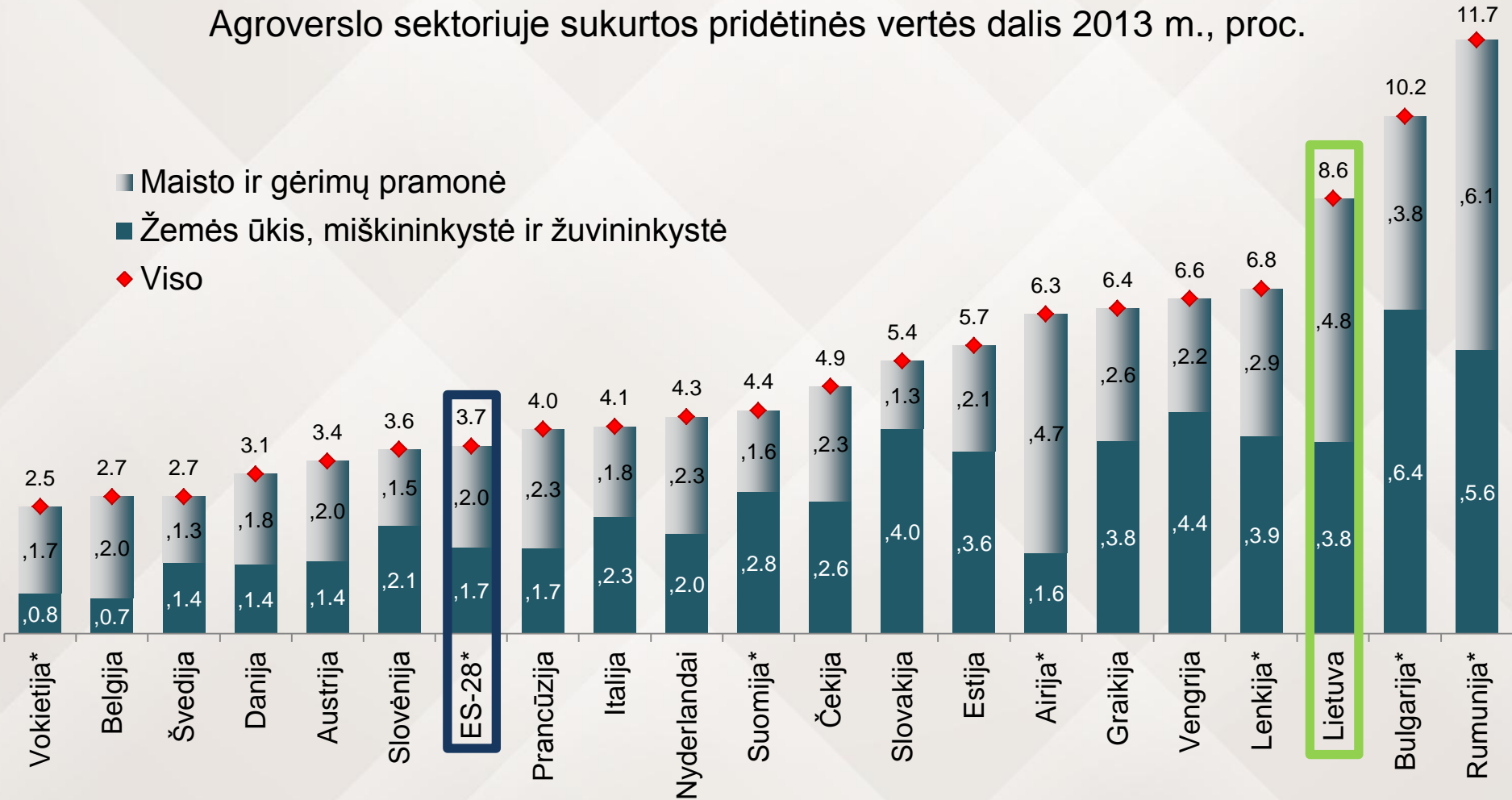
Maisto sektoriaus pridėtinė vertė, dalis BVP, proc.

Lietuva – tarp ES lyderių pagal agroverslo svorį BVP

Agroverslo sektoriuje sukurtos pridėtinės vertės dalis 2013 m., proc.

- Maisto ir gėrimų pramonė
- Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė
- ◆ Viso

*2012 m. duomenys

Šaltinis: Eurostat

Informacija pateikta šiame pristatyme negali būti kopijuojama ar kitaip atgaminta be nuorodos į DNB šaltinį.

Pernai Lietuva pasiekė naujas maisto eksporto aukštumas

Agroverslo eksporto apimtys, mlrd. litų

- Lietuviškos kilmės prekės
- ◆ Bendras eksportas

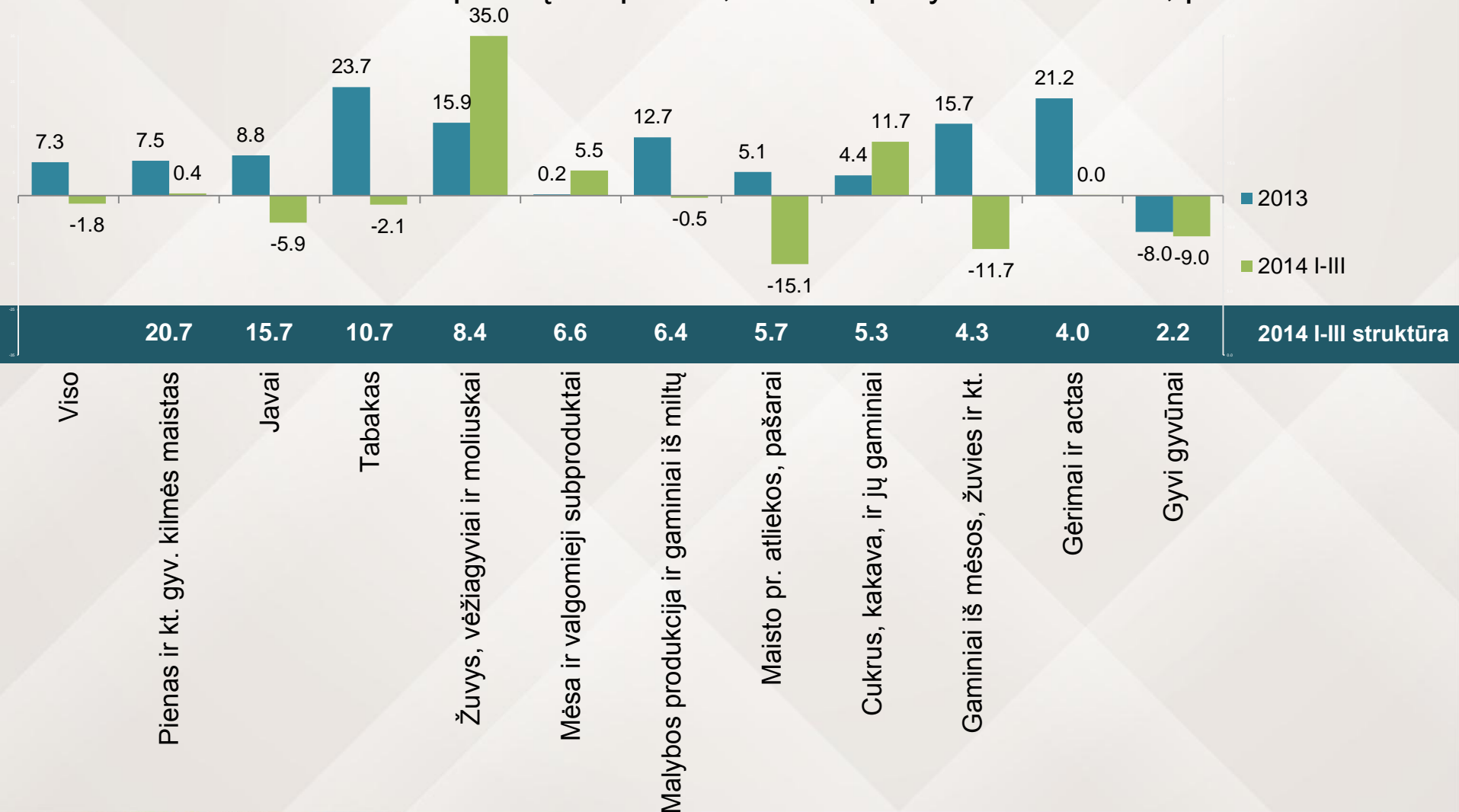
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Informacija pateikta šiame pristatyme negali būti kopijuojama ar kitaip atgaminta be nuorodos į DNB šaltinį.

DNB

Tačiau šiemet eksporto plėtra išsikovėpė daugelyje prekių grupių

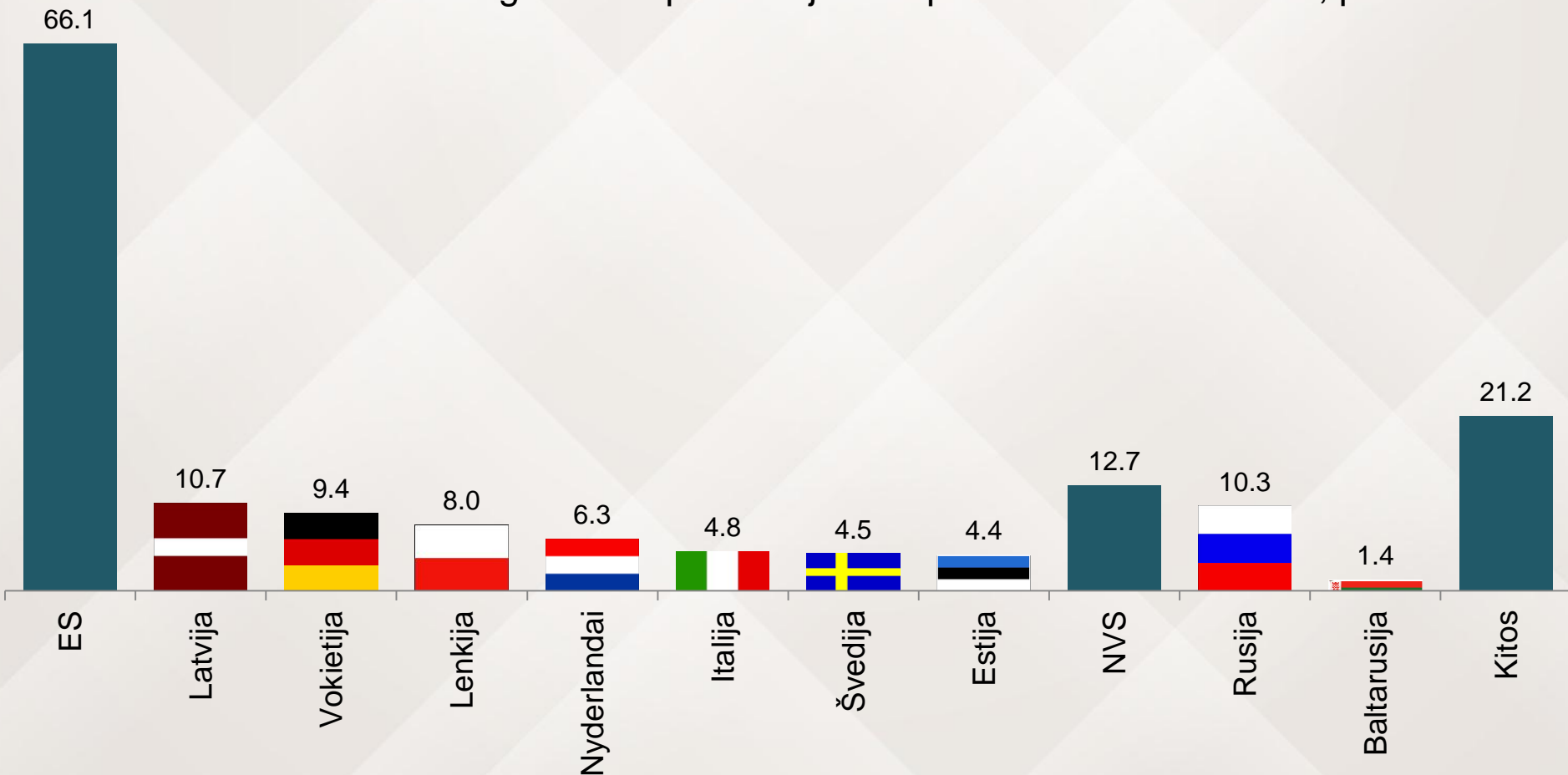
Lietuviškos kilmės prekių eksportas, metinis pokytis ir struktūra, proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

ES rinkos svarba lietuviškos kilmės maisto prekėms išlieka didžiausia

Lietuviškos kilmės agroverslo produkcijos eksporto struktūra 2013 m., proc.

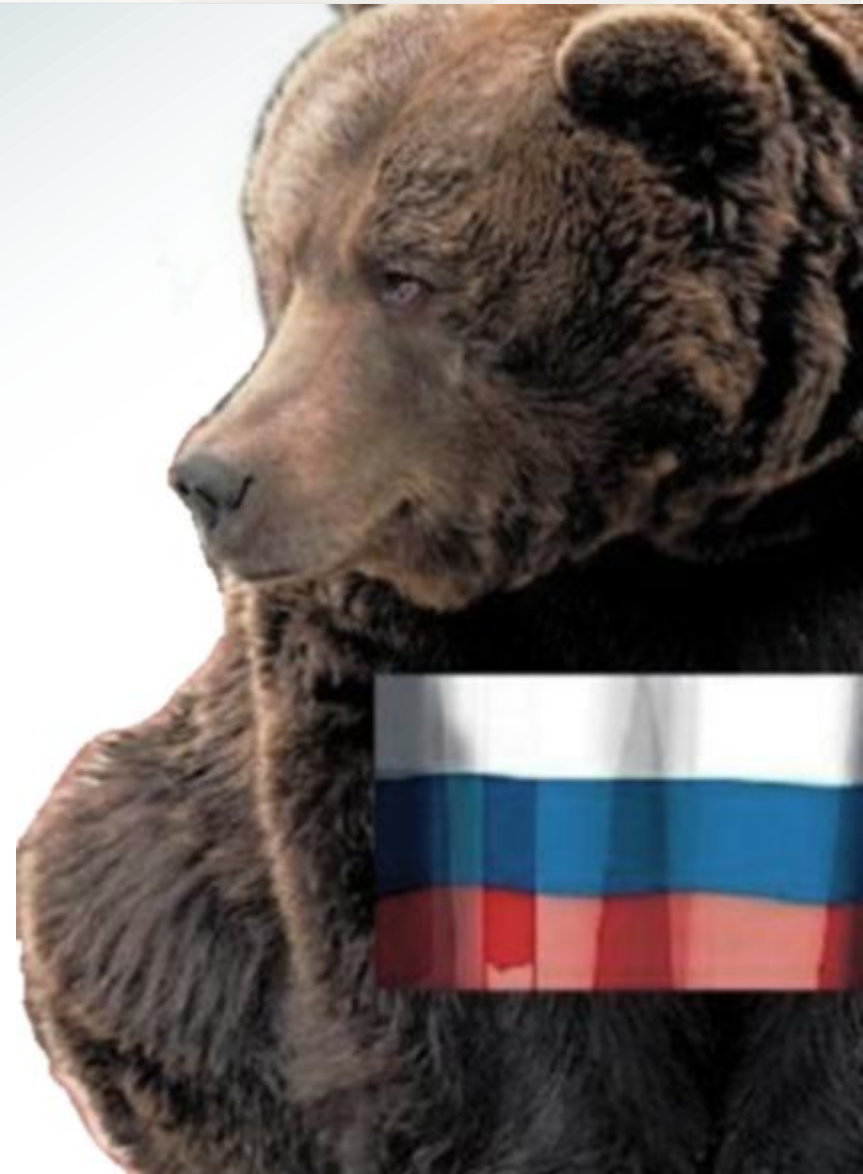

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Informacija pateikta šiame pristatyme negali būti kopijuojama ar kitaip atgaminta be nuorodos į DNB šaltinį.

DNB

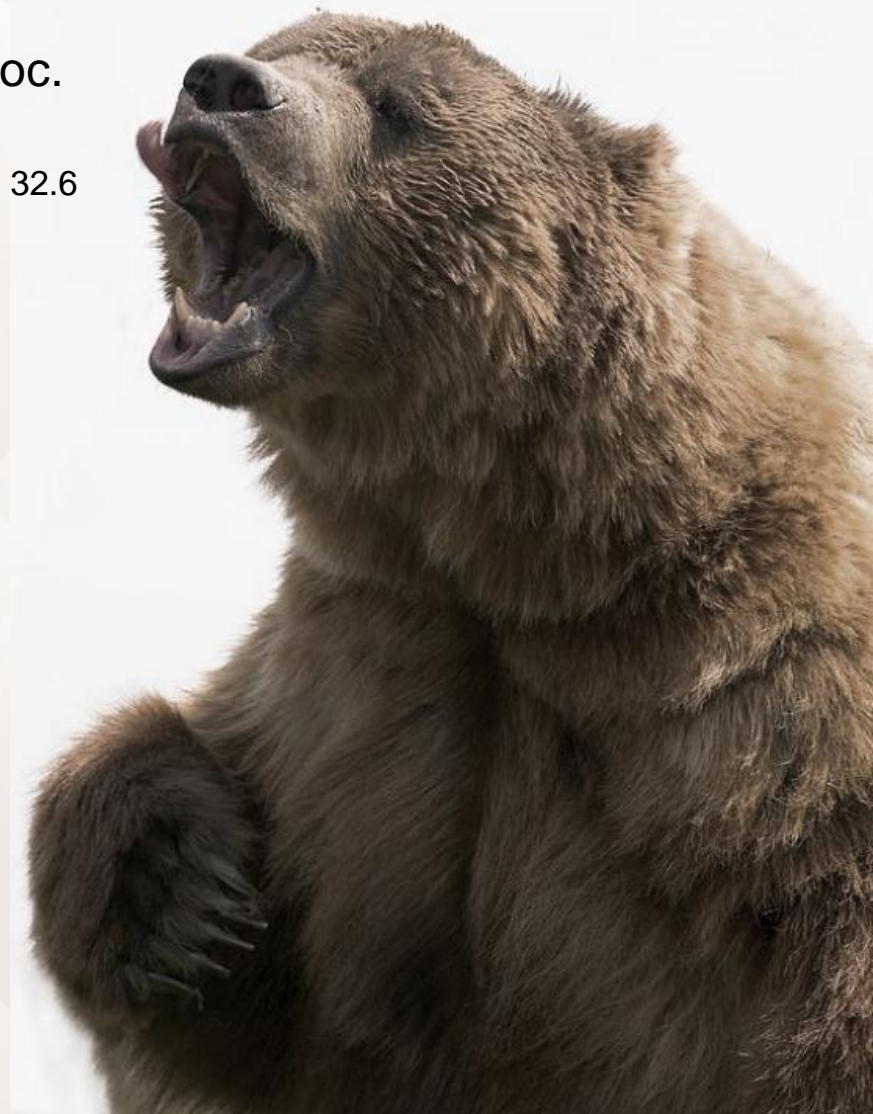
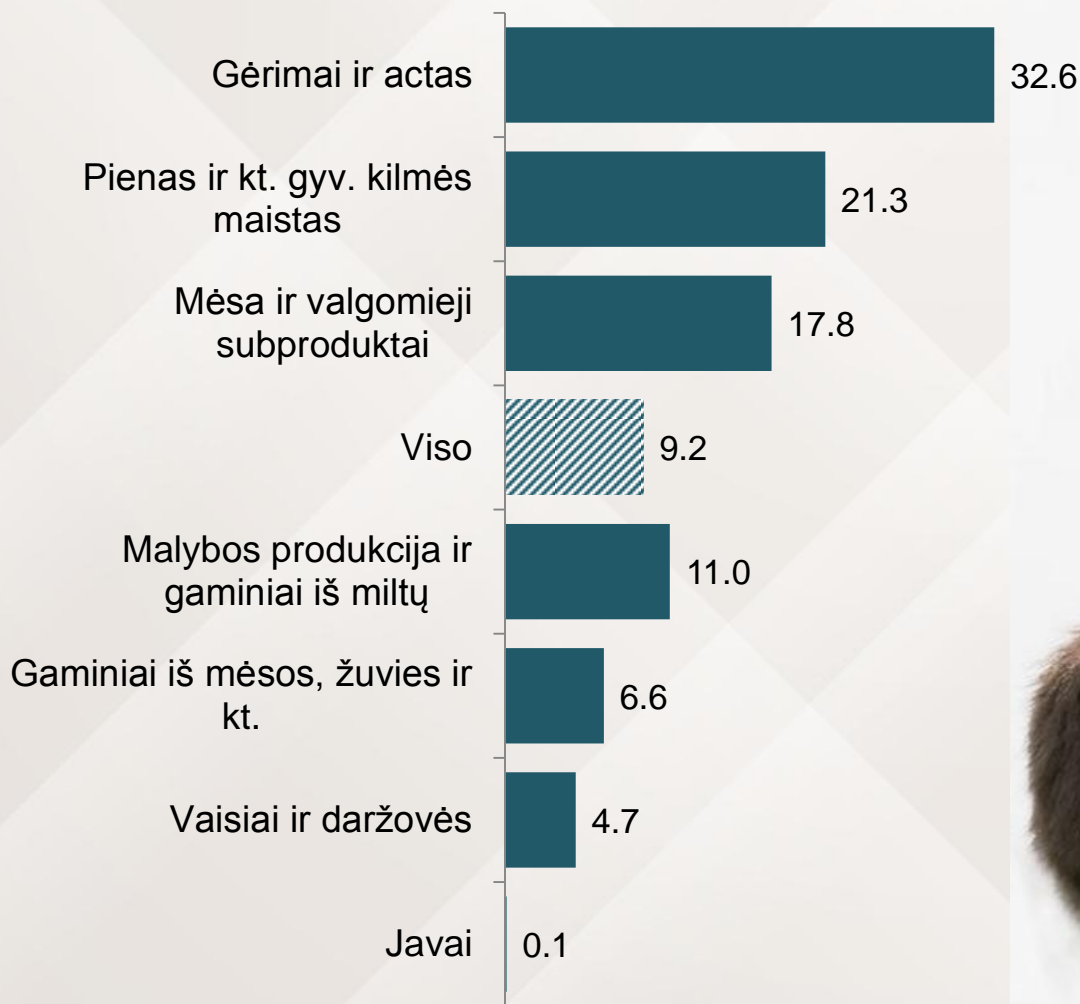
Dėmesio centre – problemos su Rusija

Šaltinis: www.diena.lt, <http://www.politicalcartoons.com/>

Rusijos rinkos reikšmė agroverslui

Rusijos rinkai tenkanti agroverslo produkcijos eksporto dalis 2014 I-IIIk., proc.

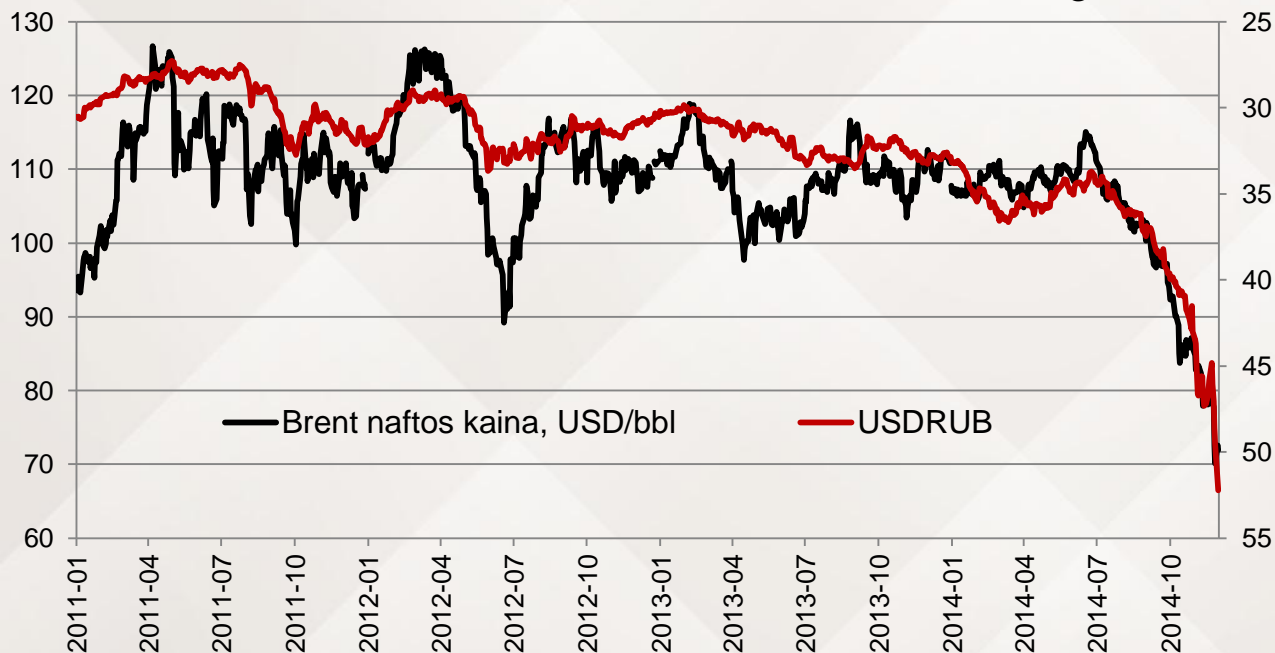
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Informacija pateikta šiame pristatyme negali būti kopijuojama ar kitaip atgaminta be nuorodos į DNB šaltinį.

DNB

Eksporto klimatas Rusijoje subjuro

Brent naftos kaina ir rublio kursas dolerio atžvilgiu

- Rusijos embargo lietuviškiems maisto produktams;
- Detalios transporto priemonių patikros prie valstybinės sienos;
- Rublio nuvertėjimas lito atžvilgiu;
- Struktūrinių problemų, pingančios naftos ir aukštos infliacijos alinama Rusijos ekonomika.

Šaltinis: Bloomberg

Paveikslo šaltinis: <http://um.dk/en/tradecouncil/barriers/>

Informacija pateikta šiame pristatyme negali būti kopijuojama ar kitaip atgaminta be nuorodos į DNB šaltinį.

DNB

ES ir Rusijos „apsišaudymas“ sankcijomis

**Maisto
sektorius**

**Transportas ir
logistika**

**Didmeninė
prekyba**

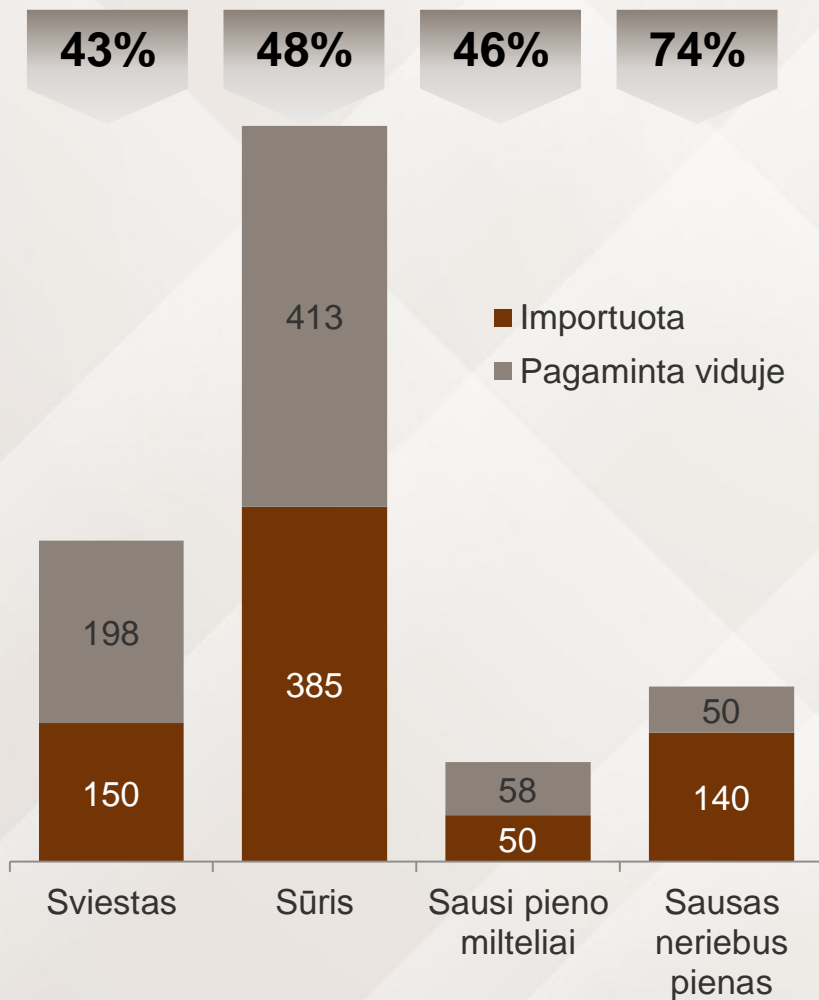
Šaltinis: Bloomberg

Informacija pateikta šiame pristatyme negali būti kopijuojama ar kitaip atgaminta be nuorodos į DNB šaltinį.

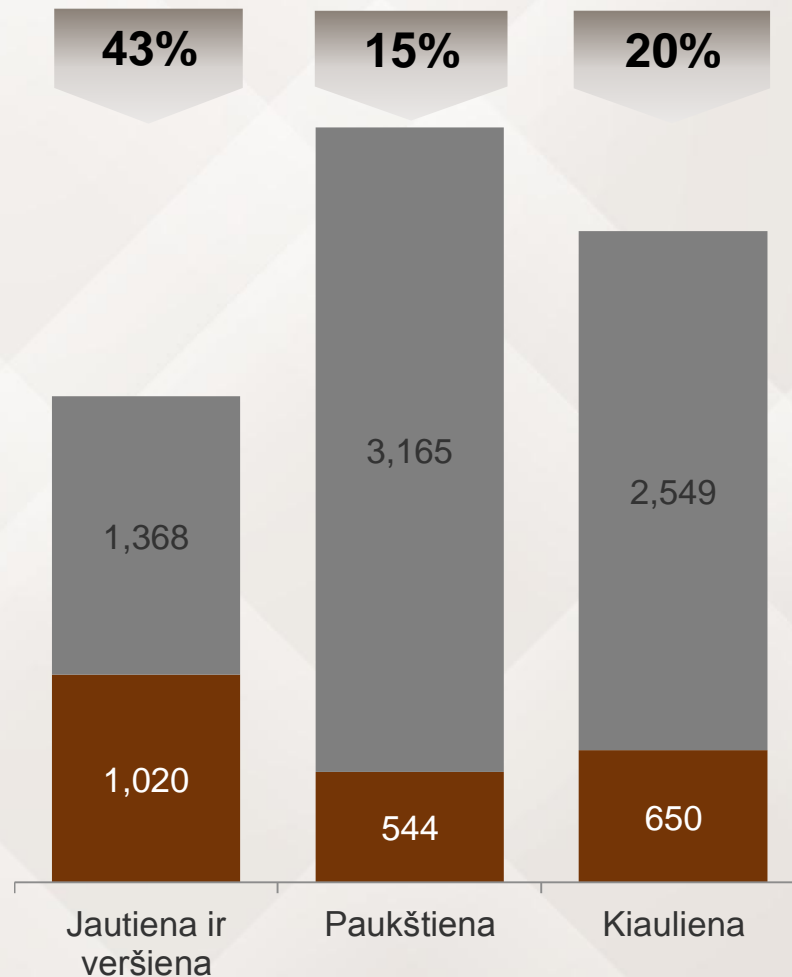
DNB

RUSIJOS MAISTO IMPORTO RIBOJIMAI

Rusijos importo dalis
vidaus vartojime, tūkst. t

Rusijos mėsos importo dalis
vidaus vartojime

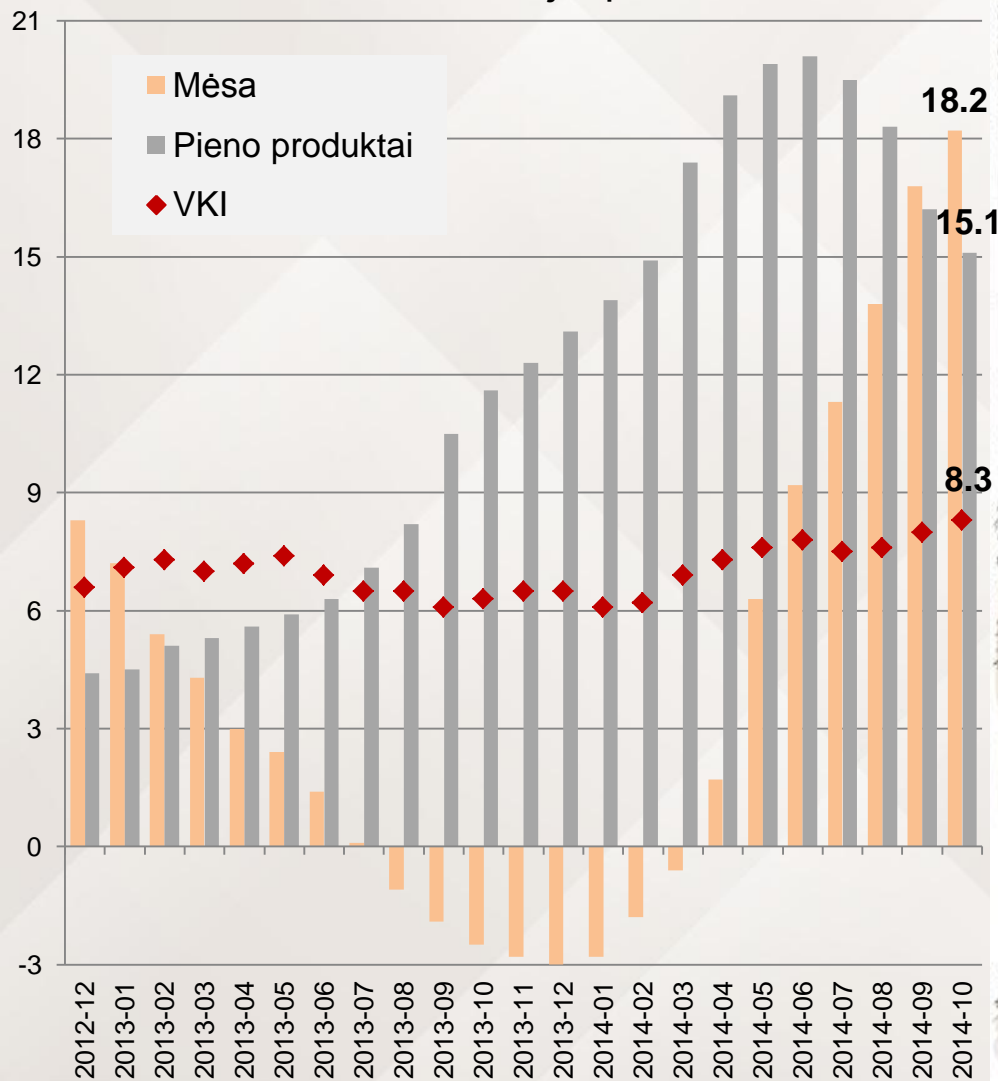
Šaltinis: Indexmundi.com

Informacija pateikta šiame pristatyme negali būti kopijuojama ar kitaip atgaminta be nuorodos į DNB šaltinį.

DNB

Maisto importo draudimai tik pakurstė Rusijos infliaciją

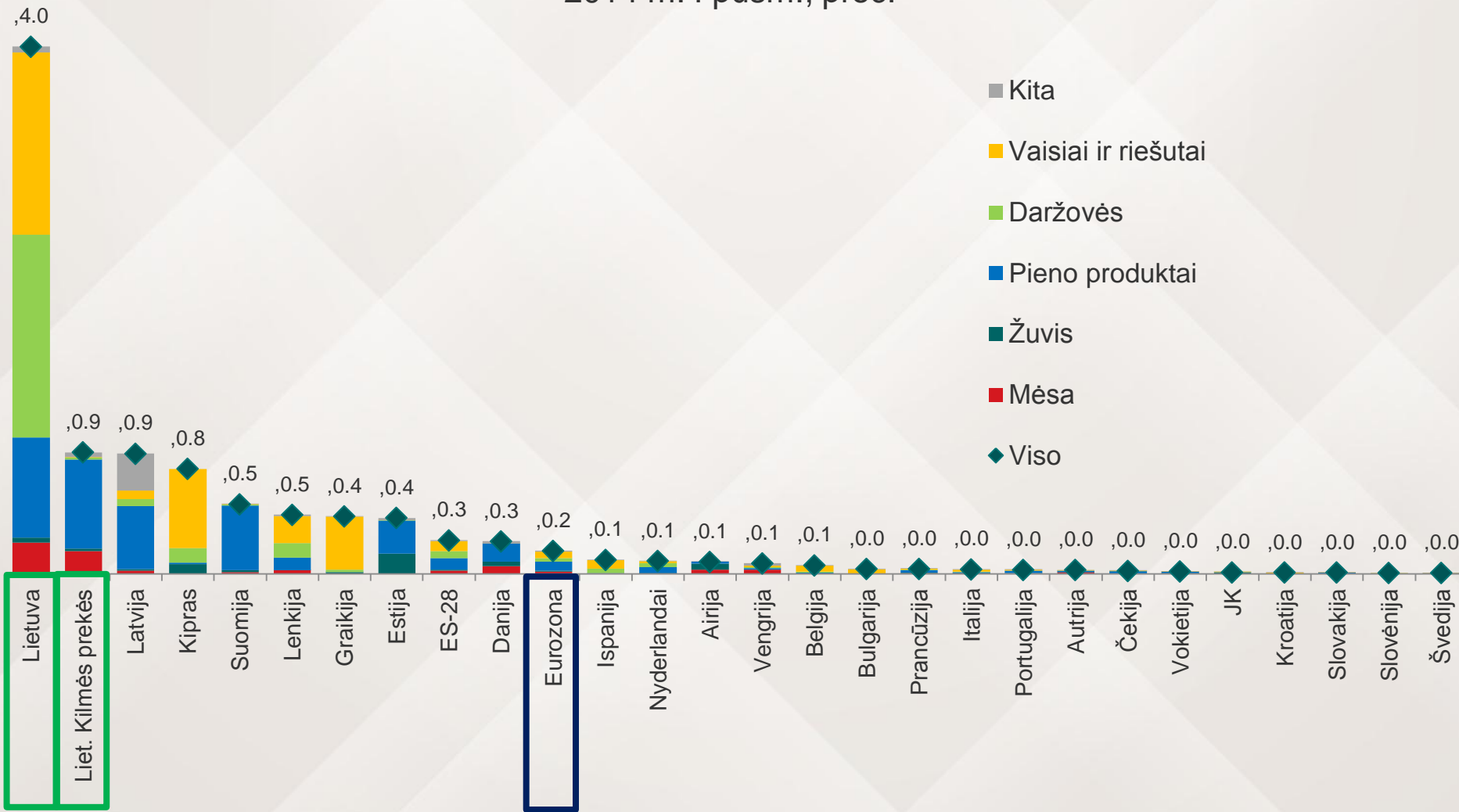
Metinė infliacija, proc.

Šaltinis: Bloomberg

Lietuvą Rusijos importo apribojimas paveikė labiausiai ES...

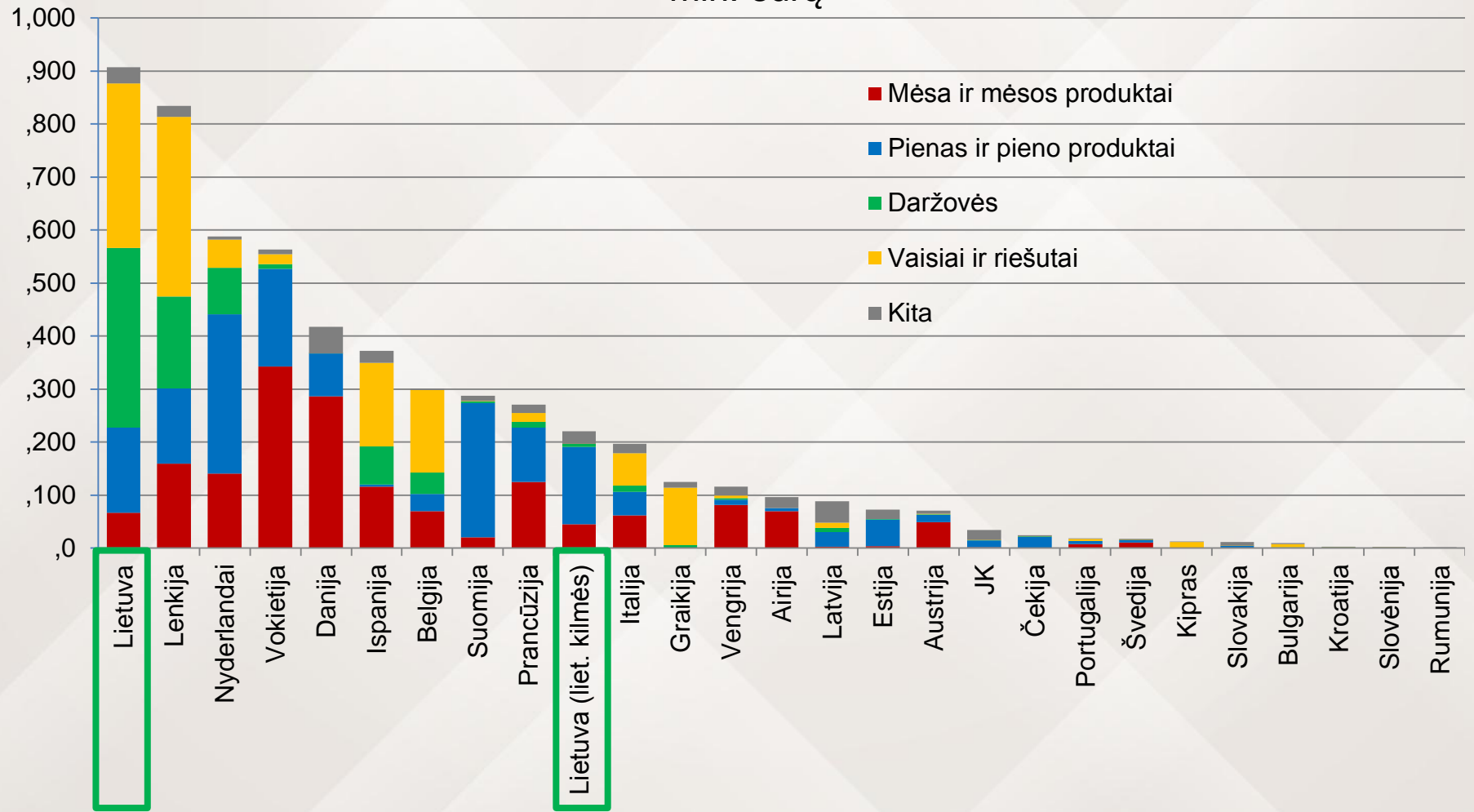
Rusijos uždraustų maisto produktų eksporto svoris visame eksporte 2014 m. I pusm., proc.

Šaltinis: Eurostat

...ne tik santykinai, bet ir absoliutine reikšme

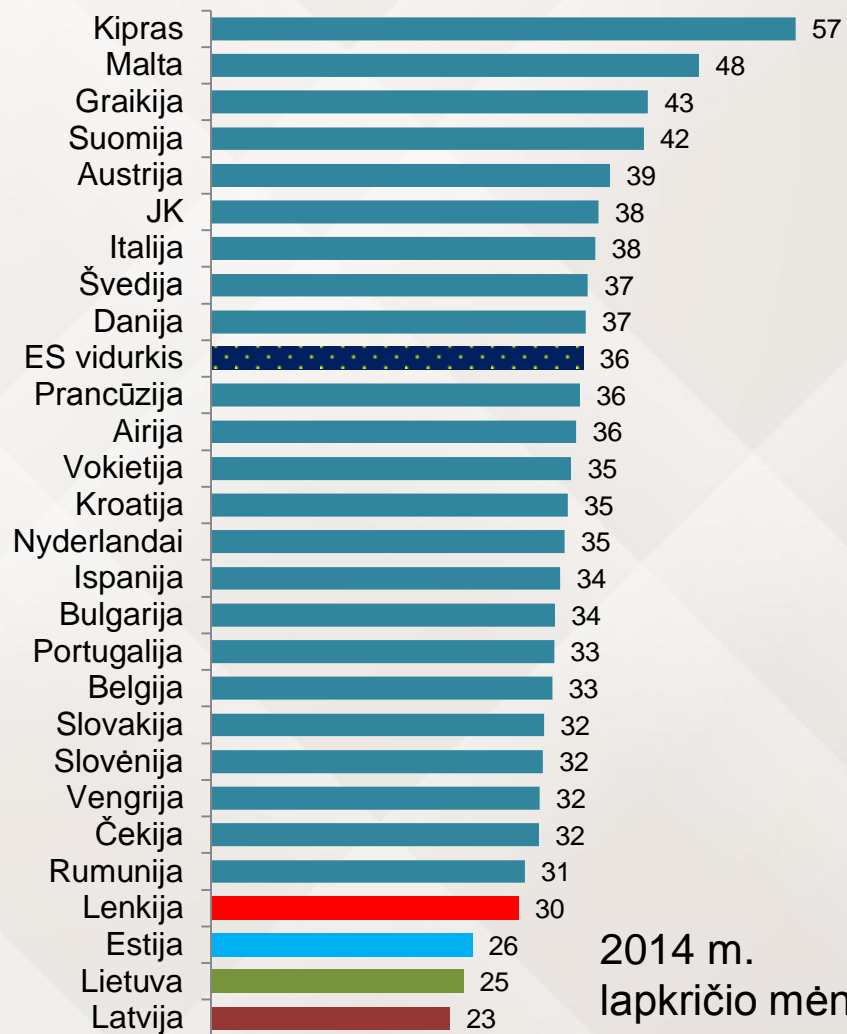
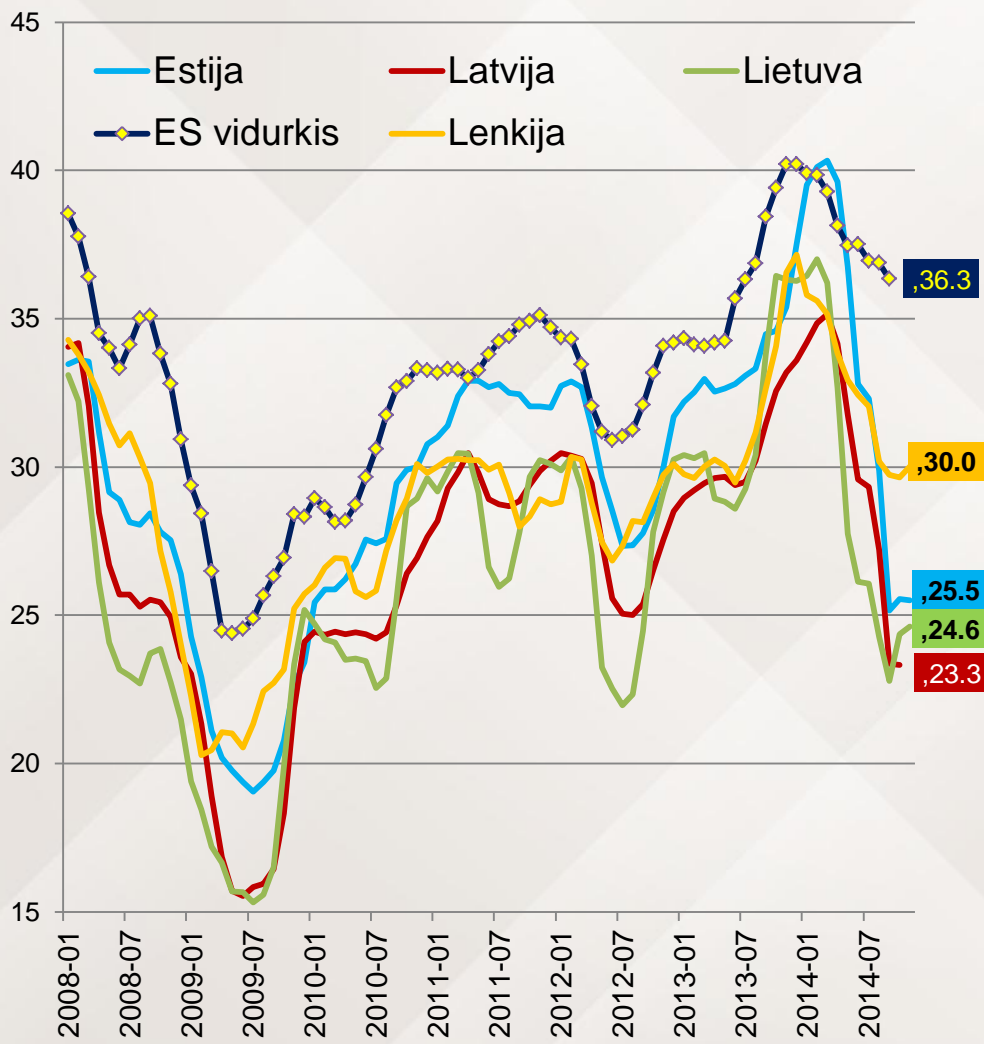
Rusijos uždraustų maisto produktų eksporto apimtys 2013 m., mln. eurų

Šaltinis: Eurostat

Žaliavinio pieno kainos Baltijos šalyse smuko giliausiai ES

Žaliavinio karvės pieno supirkimo kainos, EUR/100 kg

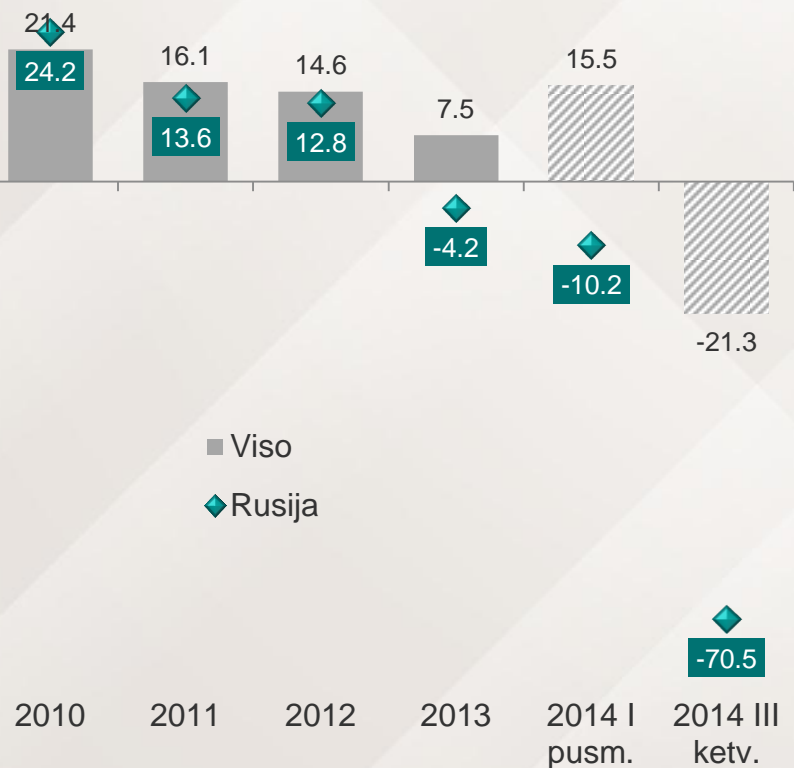
Šaltinis: Europos Komisija

Naujų rinkų medžioklė vyko dar iki embargo (1)

Lietuviškos kilmės pienas, pieno produktai ir kiti gyvūninės kilmės produktai

Eksporto metinis pokytis, proc.

Eksporto struktūra pagal rinkas, proc.

Šaltinis: Statistikos departamentas

Paveikslų šaltinis: <http://www.freegreatpicture.com/food-culture/milk-46726>

Informacija pateikta šiame pristatyme negali būti kopijuojama ar kitaip atgaminta be nuorodos į DNB šaltinį.

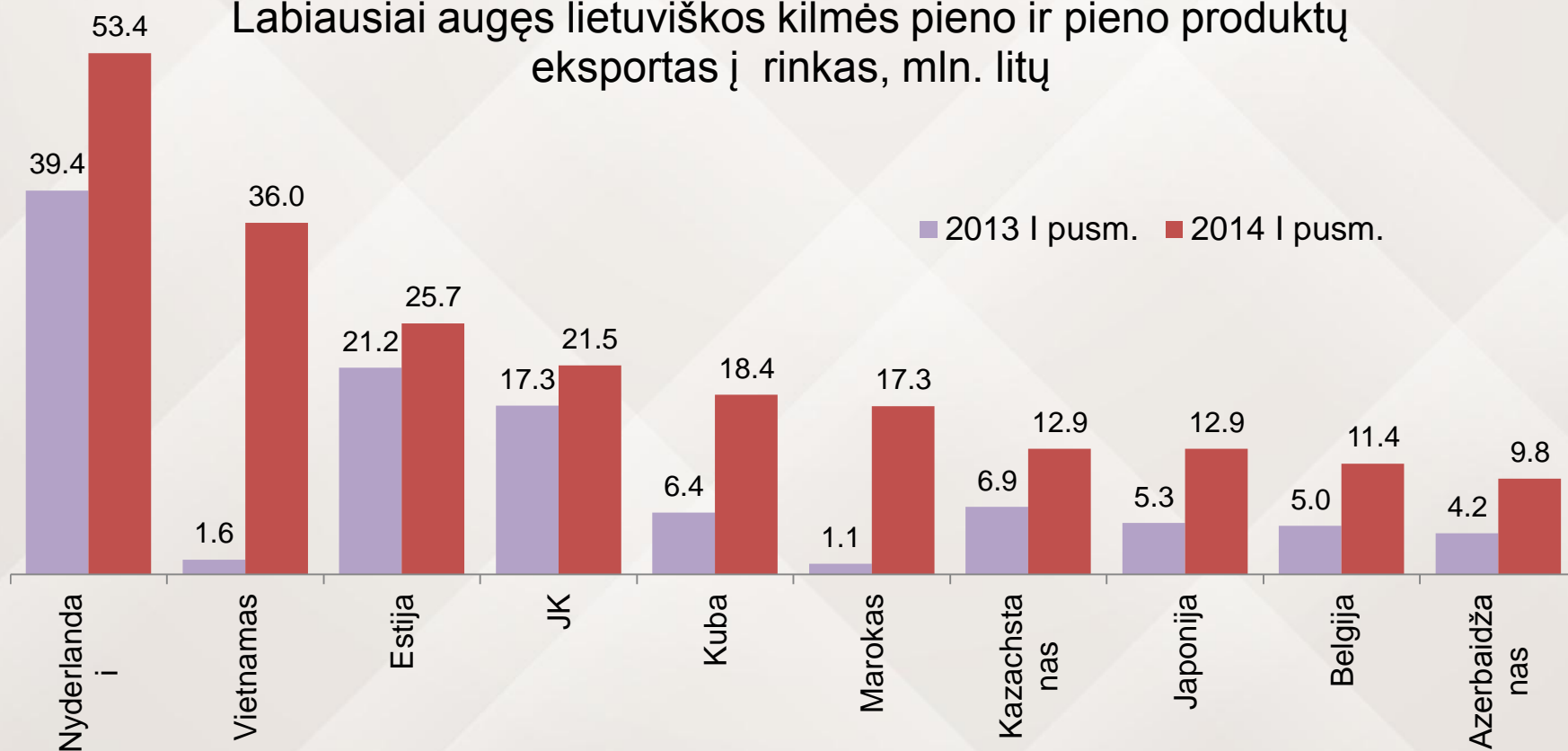
DNB

Naujų rinkų medžioklė vyko dar iki embargo (2)

Eksporto srautas stiprėja į egzotiškas rinkas

Labiausiai augęs lietuviškos kilmės pieno ir pieno produktų eksportas į rinkas, mln. litų

Šaltinis: Statistikos departamentas

Paveikslas šaltinis: <http://www.freegreatpicture.com/food-culture/milk-46726>

Informacija pateikta šiame pristatyme negali būti kopijuojama ar kitaip atgaminta be nuorodos į DNB šaltinį.

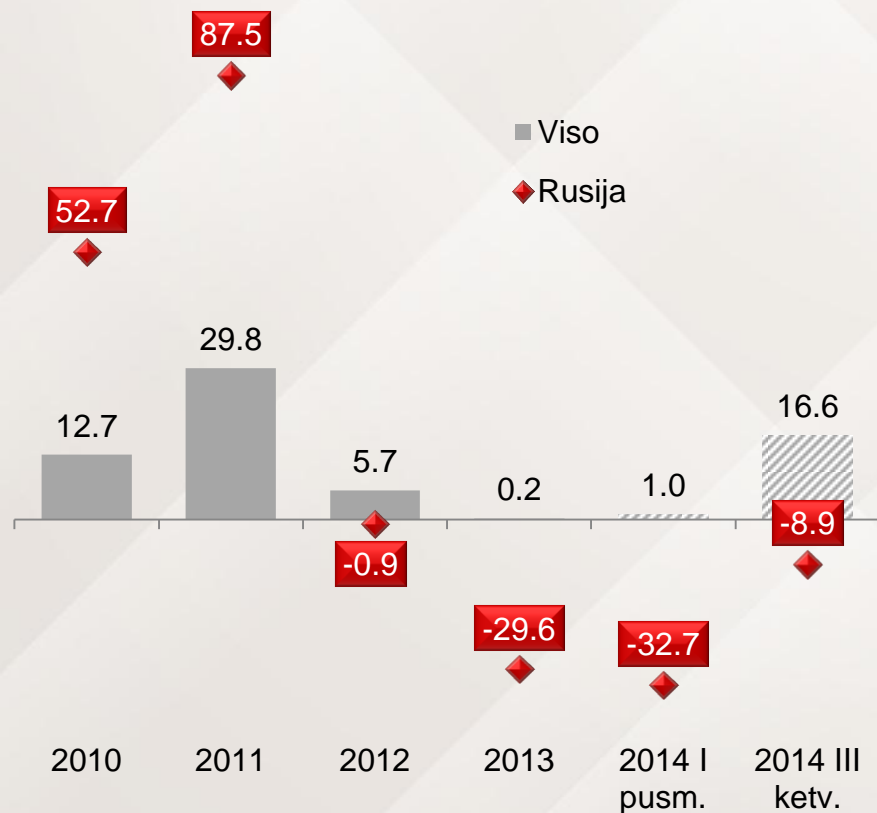
DNB

Naujų rinkų medžioklė vyko dar iki embargo (3)

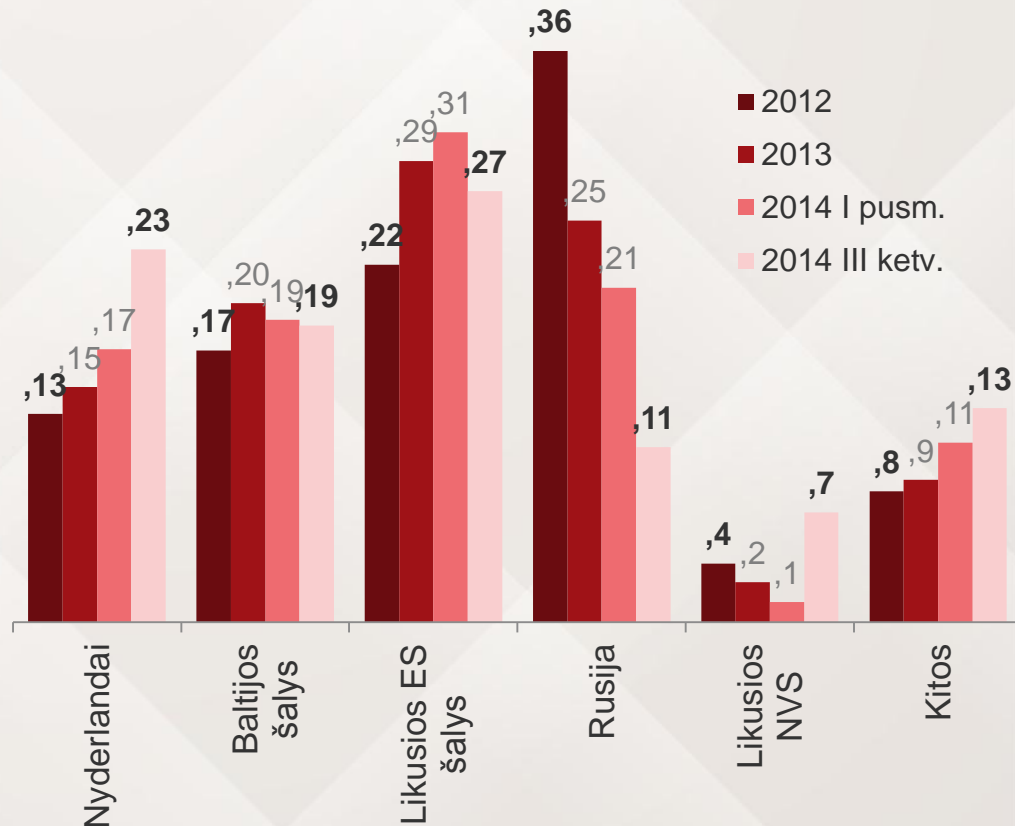

Lietuviškos kilmės mėsa ir valgomieji mėsos subproduktai

Eksporto metinis pokytis, proc.

Eksporto struktūra pagal rinkas, proc.

Šaltinis: Statistikos departamentas

Paveikslo šaltinis: <http://www.wired.co.uk/news/archive/2012-06/20/meat-consumption#viewgallery/285116>

Informacija pateikta šiame pristatyme negali būti kopijuojama ar kitaip atgaminta be nuorodos į DNB šaltinį.

DNB

Kokiomis priemonėmis ginsimės?

**Turimi
nukentėjusių
įmonių finansiniai
rezervai**

**Intervenciniai
pirkimai,
sandėliavimas**

**Naujų rinkų
medžioklė**

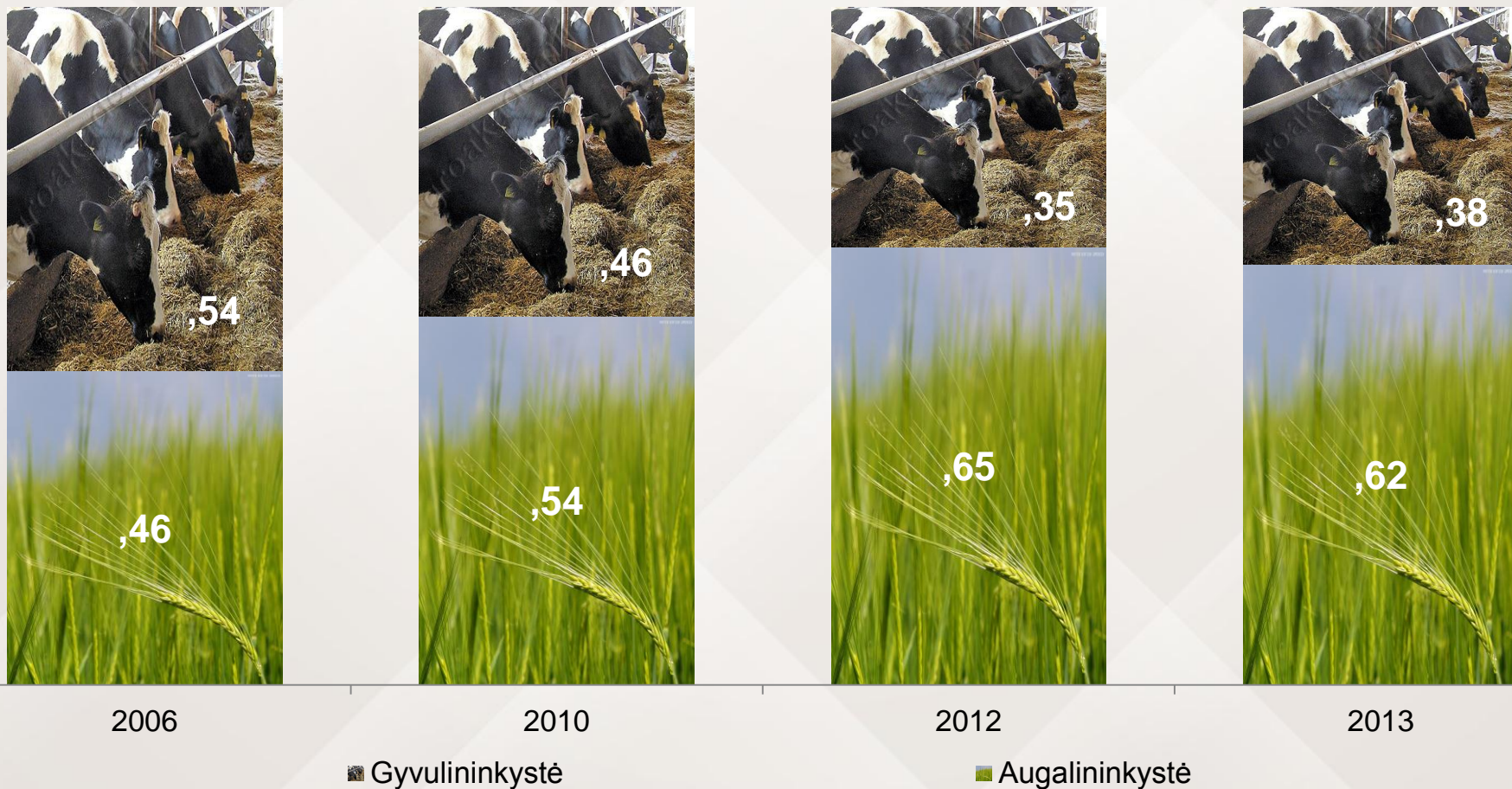
**Tiesioginės
išmokos ir
kompensacijos**

Gyvulininkystės tendencijos

Prioritetinei žemės ūkio šakai - gyvulininkystei – pozicijas atgauti sunku

Žemės ūkio produkcijos struktūra, proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Šiomet gyvulininkystei teko dvigubas smūgis

Gyvulininkystės produkcija 2013 m. proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Informacija pateikta šiame pristatyme negali būti kopijuojama ar kitaip atgaminta be nuorodos į DNB šaltinį.

DNB

Mėsos gamybos apimtys kuklios

Mėsos gamyba gyvuoju svoriu, tūskt.t

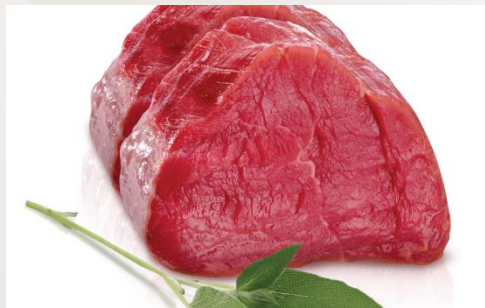

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

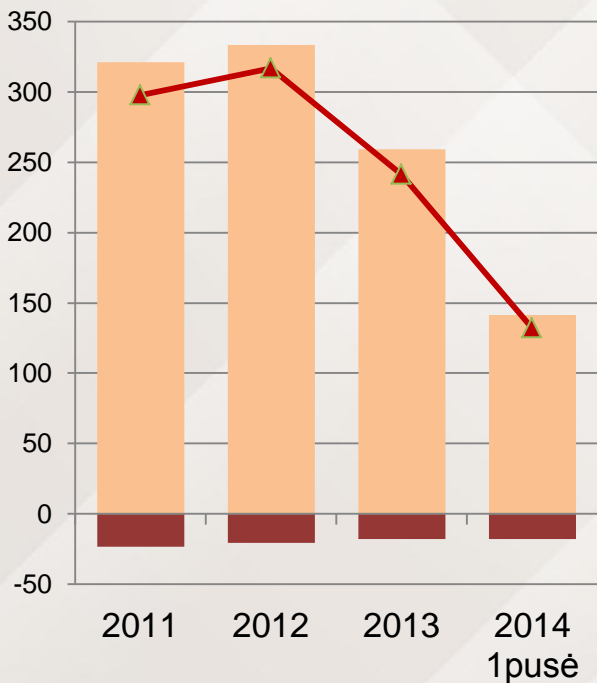
Informacija pateikta šiame pristatyme negali būti kopijuojama ar kitaip atgaminta be nuorodos į DNB šaltinį.

DNB

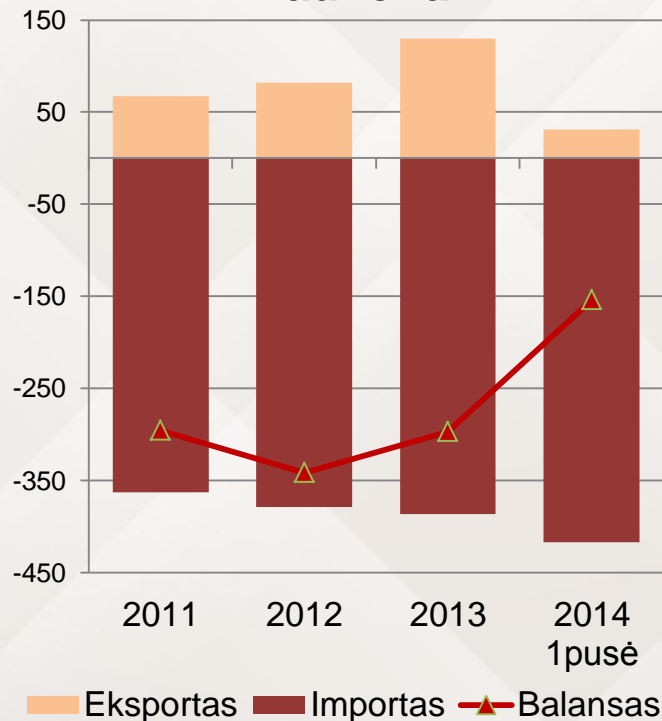
Lietuviškos kilmės mėsos eksportas pagal rūšį, mln. litų

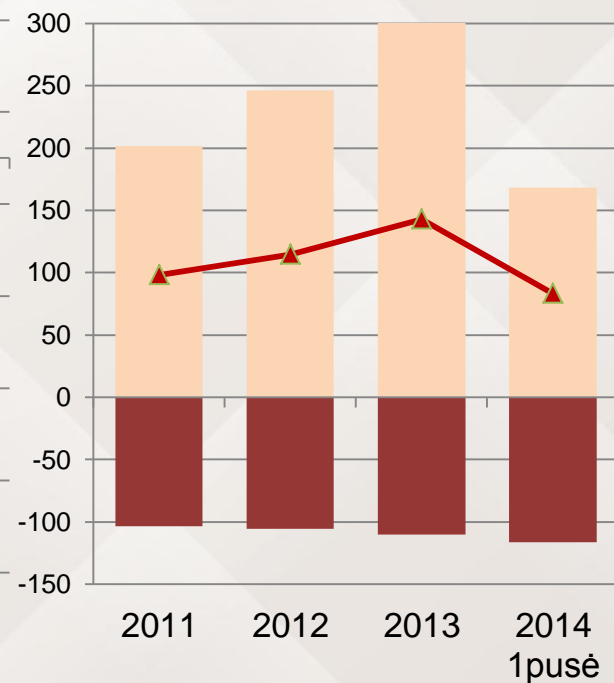
Jautiena

Kiauliena

Paukštiena

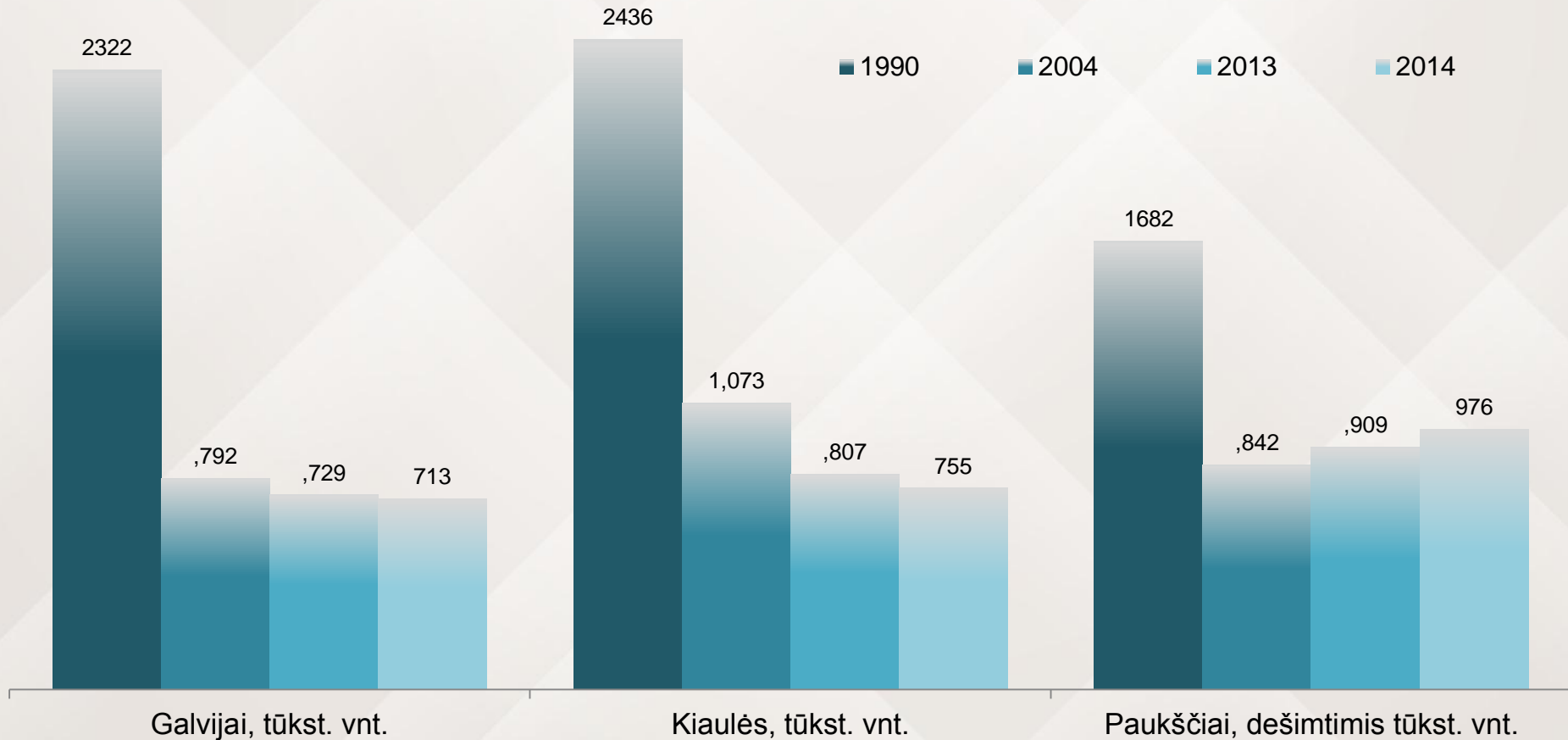
■ Eksportas
 ■ Importas
 ▲ Balansas

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Informacija pateikta šiame pristatyme negali būti kopijuojama ar kitaip atgaminta be nuorodos į DNB šaltinį.

Gyvulių skaičius Lietuvoje, palyginti su 1990 m., yra sumažėjęs tris kartus, o paukščių – beveik du

Galvijų, kiaulių ir paukščių skaičiaus dinamika, metų pradžioje

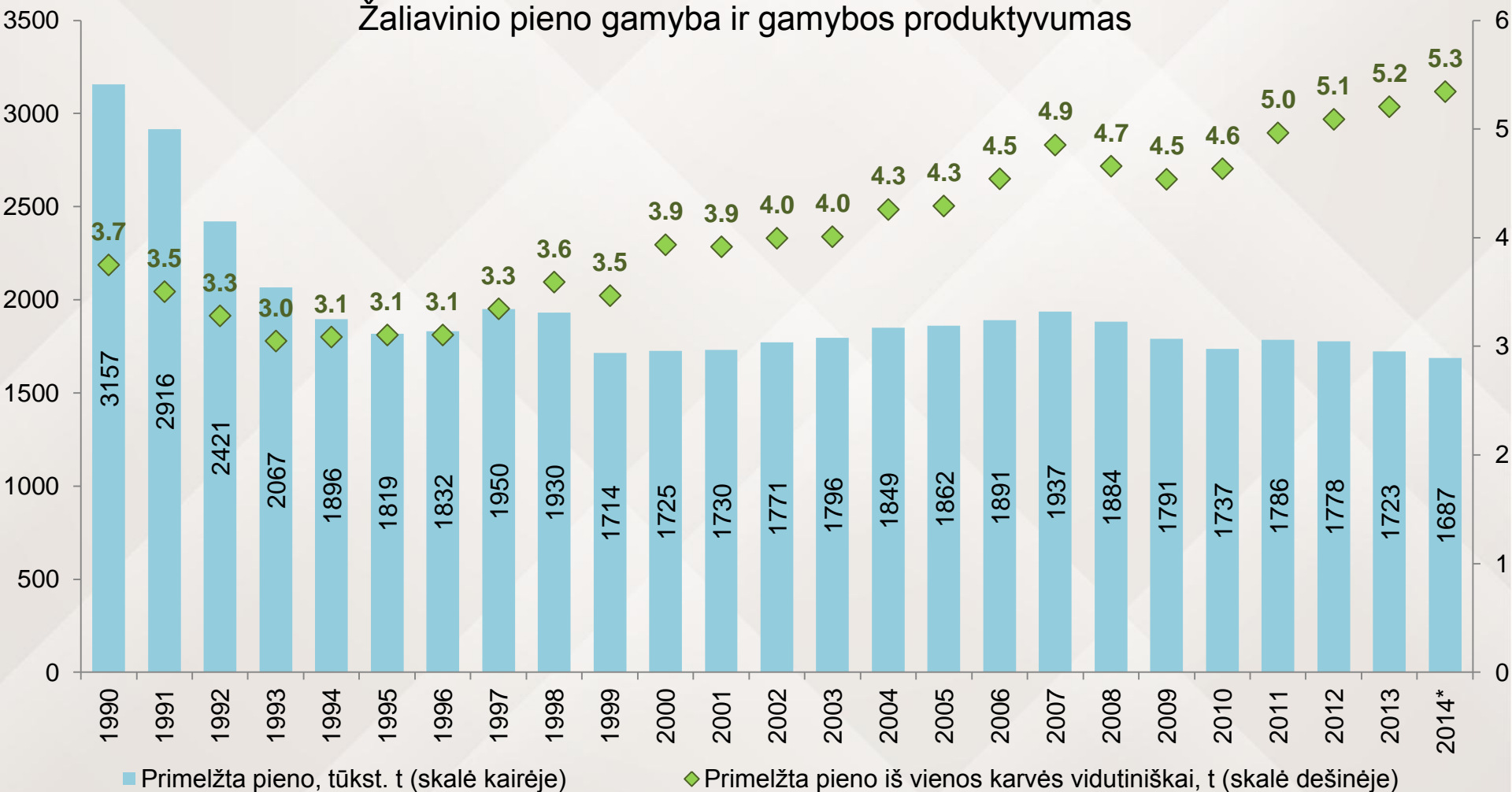
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Informacija pateikta šiame pristatyme negali būti kopijuojama ar kitaip atgaminta be nuorodos į DNB šaltinį.

DNB

Žaliavinio pieno gamybos našumas per pastarąjį dvidešimtmetį ženkliai išaugo

Žaliavinio pieno gamyba ir gamybos produktyvumas

■ Privelžta pieno, tūkst. t (skalė kairėje)

◆ Privelžta pieno iš vienos karvės vidutiniškai, t (skalė dešinėje)

*Įvertis

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

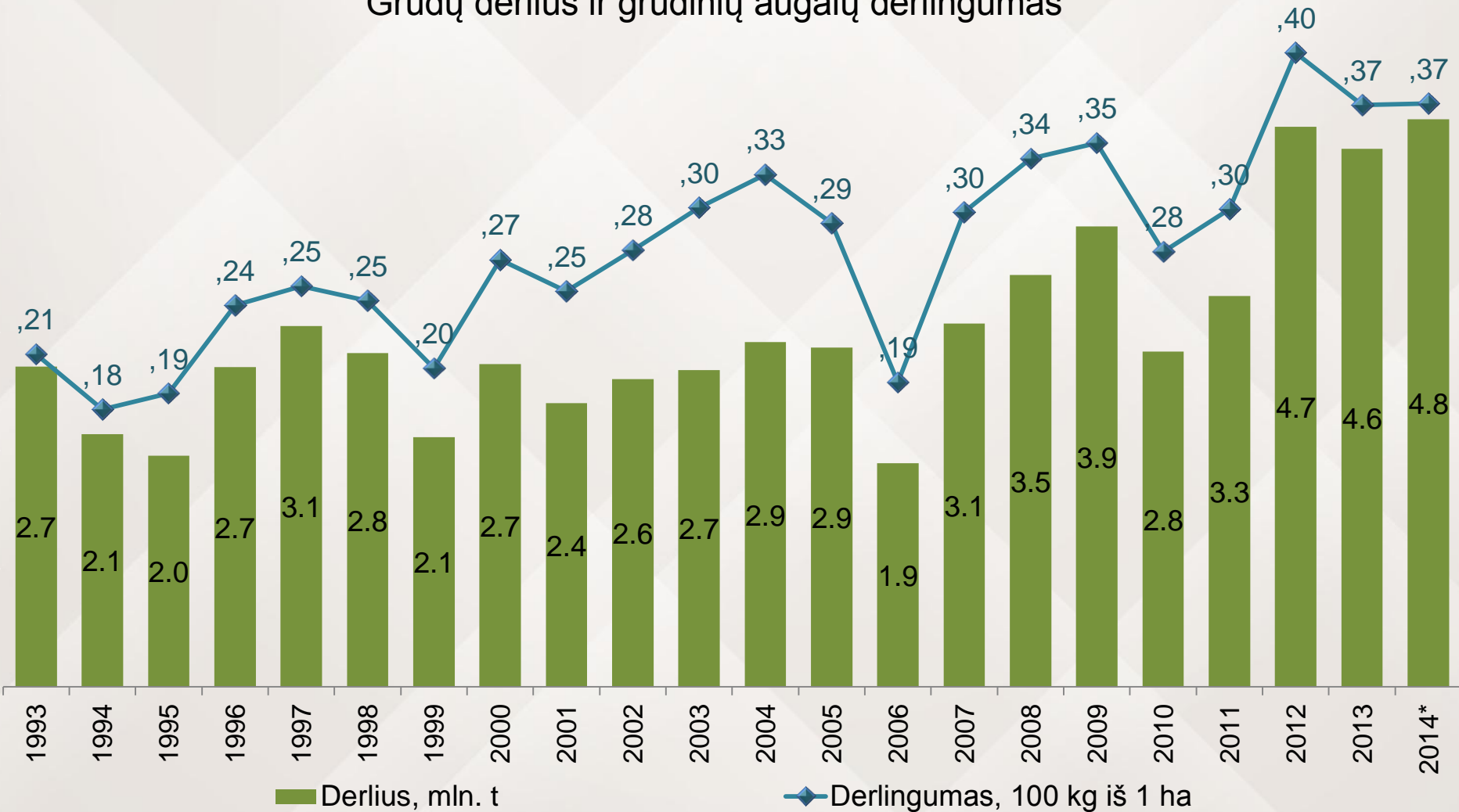
Informacija pateikta šiame pristatyme negali būti kopijuojama ar kitaip atgaminta be nuorodos į DNB šaltinį.

Žemdirbystės tendencijos

Lietuva šiomet vėl mėgaujasi rekordiniu derliumi

Grūdų derlius ir grūdinių augalų derlingumas

■ Derlius, mln. t

◆ Derlingumas, 100 kg iš 1 ha

*Įvertis

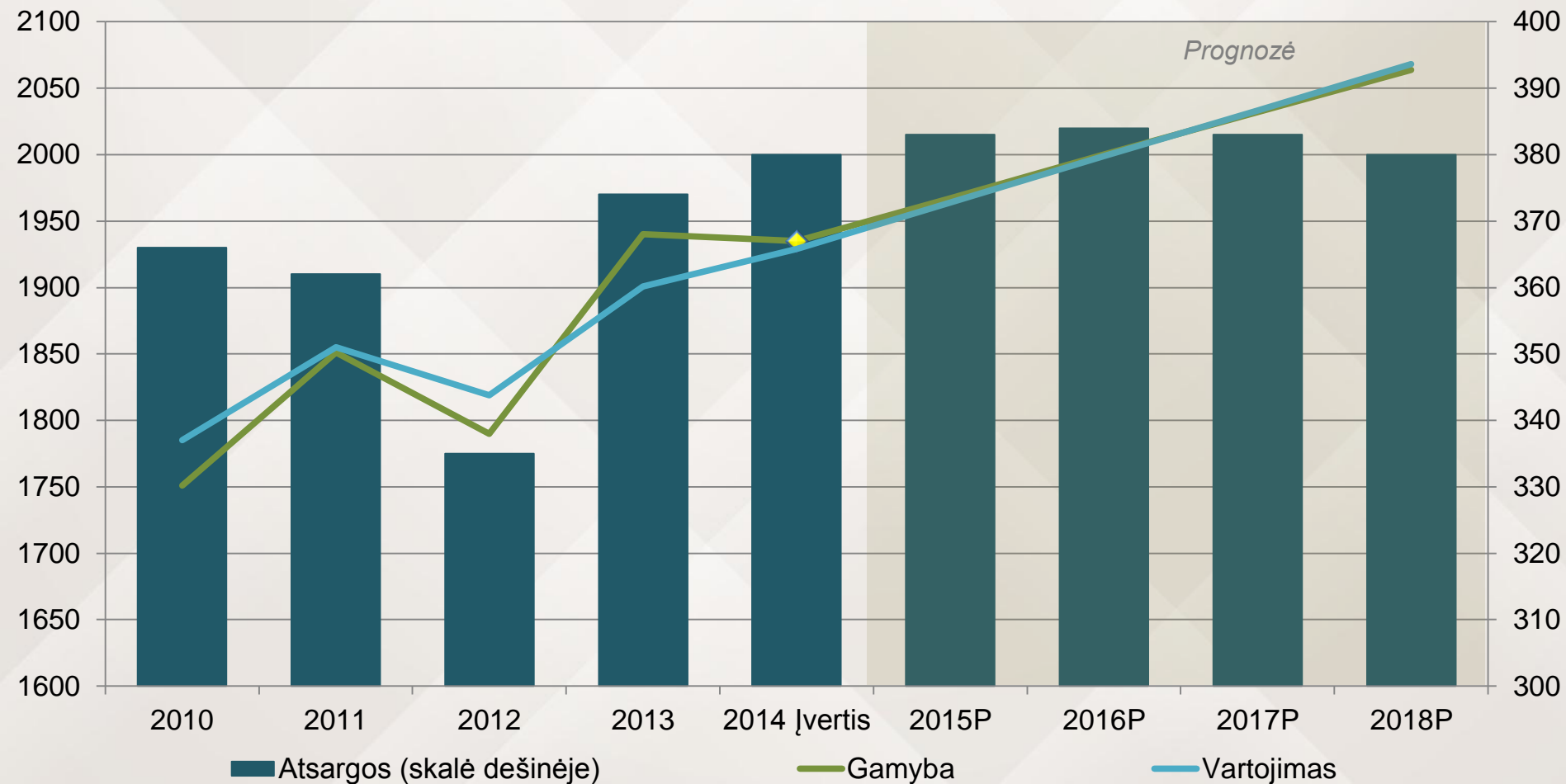
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Informacija pateikta šiame pristatyme negali būti kopijuojama ar kitaip atgaminta be nuorodos į DNB šaltinį.

Pasaulis baigia švęsti antrą iš eilės dosnų žemdirbystei sezoną

Pasaulio grūdų paklausa ir pasiūla, mln. t.

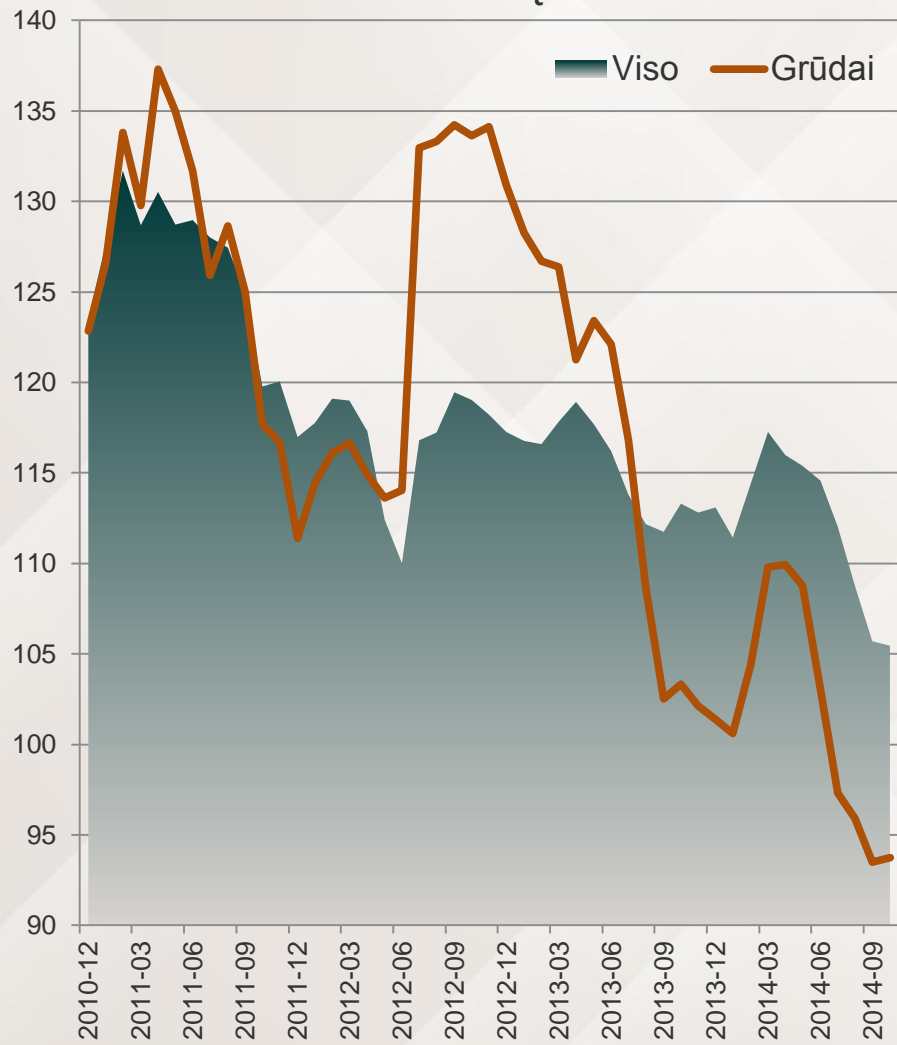
Šaltinis: Tarptautinė grūdų taryba, Bloomberg

Informacija pateikta šiame pristatyme negali būti kopijuojama ar kitaip atgaminta be nuorodos į DNB šaltinį.

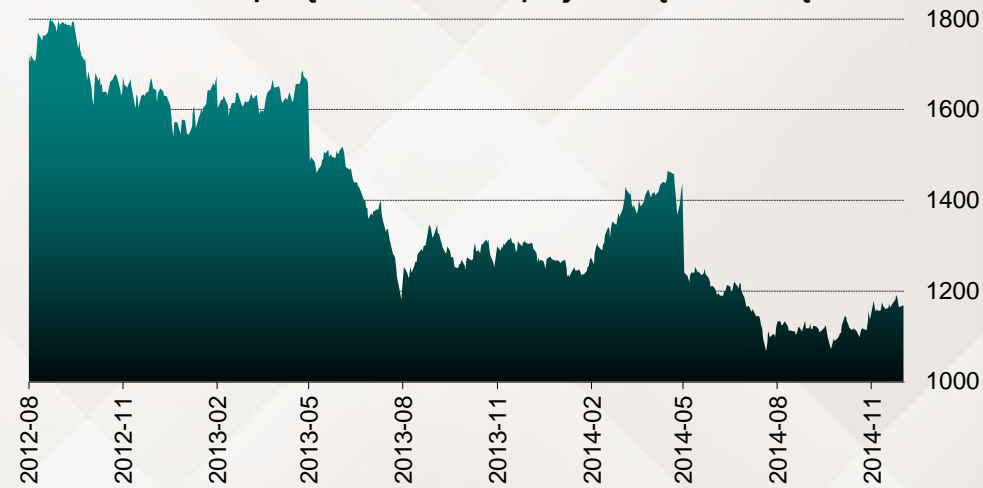
DNB

Todėl grūdų kainų lygis ūkininkų nedžiugina

FAO maisto kainų indeksas

Rapsų kaina Europoje, litų už toną

Kviečių kaina Europoje, litų už toną

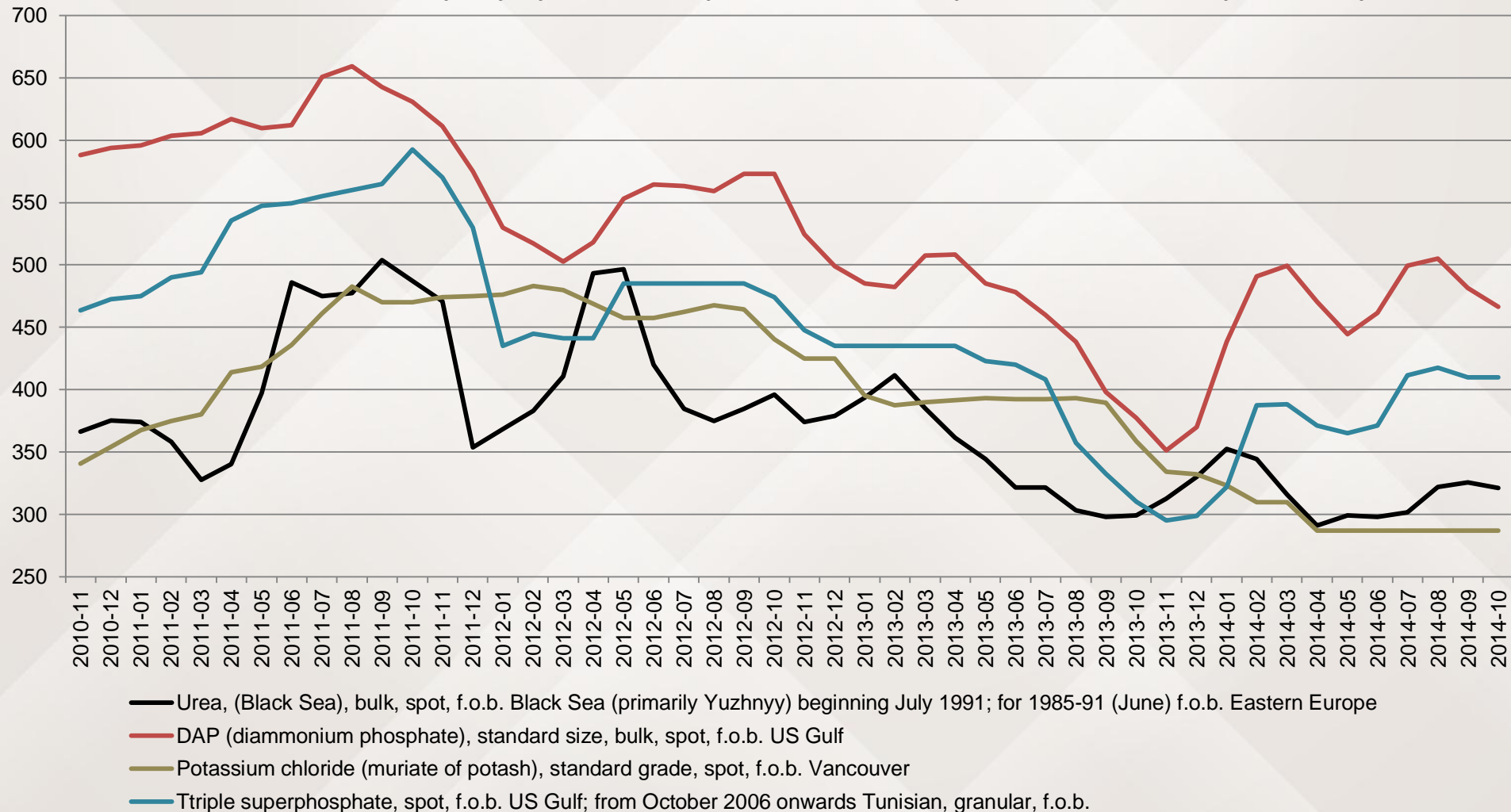
Šaltinis: Bloomberg

Informacija pateikta šiame pristatyme negali būti kopijuojama ar kitaip atgaminta be nuorodos į DNB šaltinį.

DNB

Bet bent jau sąnaudų eilutės leidžia šiek tiek atsikvėpti

Standartizuotų trąšų kontraktų kainos žaliavų rinkose, dolerių už toną

Šaltinis: Pasaulio bankas

Informacija pateikta šiame pristatyme negali būti kopijuojama ar kitaip atgaminta be nuorodos į DNB šaltinį.

DNB

Išvados

- **Agroveršlas – ilguoju laikotarpiu perspektyvi verslo sritis.** To priežastys: nejautri ekonominiams verslo ciklams šio sektoriaus prigimtis, pirmojo būtinumo produkcijos gamyba bei auganti maisto paklausa pasaulyje.
- Tačiau **situacija pagrindinėse eksporto rinkose** rodo, kad teks veikti vangaus ekonomikos vystymosi ir atšiaurios geopolitikos aplinkoje.
- Šis sektorius yra **jautrus iš anksto nevaldomoms rizikoms** (klimato išdaigoms, politinei, ligų rizikai ir t.t.) ir yra priklausomas nuo valdžios/ES fondų dotacijų.
- Esant sąlygų neapibrėžtumui, **labiausiai nukenčia mažiausieji** rinkos žaidėjai, tad ilgainiui maisto sektoriuje koncentracija užprogramuota ir kooperacija būtina.
- Siekiant išlaikyti augimo tempą, **būtina eksporto diversifikacija, našumo didinimas ir ypač naujų augančių rinkų paieška.**

Ačiū už dėmesį!

DNB analitikų apžvalgas galite rasti:

<http://www.dnb.lt/lt/apzvalgos/>

